

Jelena Blavatska "Atslēga uz Teosofiju"

1. daļa: Teosofija un Teosofijas biedrība

1. daļas 2. nodaļa: Teosofijas biedrības politika

Jautātājs. Amonija laikā pastāvēja vairākas senas lielas reliģijas, un Ēģiptē un Palestīnā vien bija daudz sektu. Kā viņš varēja viņus samierināt?

Teosofs. Tagad atkal darām to, ko cenšamies darīt. Neoplatonisti bija liela grupa un piederēja dažādām reliģiskajām filozofijām; [1] Tāpat arī mūsu teosofi. Tajos laikos ebrejs Aristobuls apgalvoja, ka Aristoteļa ētika pārstāv Mozus likuma ezotēriskās mācības; Filons Jūdejs mēģināja saskaņot Pentateuhu ar pitagoriešu un platonisko filozofiju; un Jāzeps pierādīja, ka Karmela esēni ir tikai ēģiptiešu terapeitu (dziednieku) sekotāji un vienkārši tos nokopēja.

Mūsdienās ir tāpat. Mēs varam parādīt katras kristīgās konfesijas, katras sekas, pat vismazākās, izcelsmi. Pēdējie ir zari vai dzinumi, kas aug uz lielākiem zariem; bet dzinumi un zari cēlušies no viena stumbra - GUDRĪBAS RELIĢIJAS. To pierādīt bija Amonija mērķis, kurš mēģināja pārliecināt pagānus un kristiešus, ebrejus un elku pielūdzējus, nolikt malā viņu strīdus un cīņas, atceroties tikai to, ka viņiem ir viena un tā pati patiesība, tikai ģērbti dažādās drēbēs un ka viņi visi ir vienas mātes bērni. [2] Tas ir arī teosofijas mērķis.

Jautātājs. Ar kuru autoritāti jūs varat apstiprināt to, ko esat teicis par senajiem Aleksandrijas teosofiem?

Teosofs. Gandrīz neskaitāmi pazīstami autori. Mosheims, viens no viņiem, saka: "Amonijs mācīja, ka tautas reliģija iet roku rokā ar filozofiju un kopā ar to piedzīvoja likteni, ka to pakāpeniski izkropļoja un aptumšoja vienkārša cilvēka iedomība, aizspriedumi un meli; ka tādēļ tai ir jāatjauno sākotnējā tīrība, noņemot šos piemaisījumus un izskaidrojot to pēc filozofiskiem principiem; un viss, ko Kristus bija iecerējis darīt, bija atjaunot seno cilvēku gudrību un atgriezt to pie tās pirmatnējās integritātes, līdz zināmām robežām samazināt visur valdošo aizspriedumu spēku un daļēji labot un daļēji izskaust dažādas kļūdas, kas bija iezagušās dažādās tautas reliģijās."

Tas atkal ir tieši tas, ko saka mūsdienu teosofi. Bet, kamēr diženo filaletieti atbalstīja divi Baznīcas tēvi Klements un Atēnagors, visi izglītotie sinagogas, akadēmijas un "birzs" [3] rabīni, palīdzēja viņam īstenot savu politiku, un kamēr viņš mācīja kopēju doktrīnu visiem, mēs, viņa virziena turpinātāji, nesaņemam nekādu atzinību, bet, gluži pretēji, tiekam pakļauti apvainojumiem un vajāšanai. Tādējādi izrādās, ka pirms 1500 gadiem šajā apgaismotajā valstī cilvēki bija iecietīgāki nekā tagad.

Jautātājs. Vai Baznīca viņu neatbalstīja tāpēc, ka, neskatoties uz viņa ķecerību, Amonijs mācīja kristietību un bija kristietis?

Teosofs. Nemaz. Viņa izcelsme bija kristīga, bet viņš pats nekad nepieņēma baznīcas kristietību. Kā saka tas pats autors: "Viņam bija tikai jāsniedz norādījumi saskaņā ar senajiem Hermes mācības pilāriem, kurus Platons un Pitagors bija zinājuši jau iepriekš un uz kuriem viņi bija balstījuši savu filozofiju. Atrodot to pašu Jāņa evaņģēlija prologā, viņš pamatoti pieņēma, ka Jēzus nolūks bija atjaunot Lielās Gudrības Mācību tās sākotnējā veselumā. Bībeles stāstus un stāstus par dieviem viņš uzskatīja par alegorijām, kas norāda uz patiesību, pretējā gadījumā tās bija izdomājumi, kas būtu jānoraida."

Jelena Blavatska "Atslēga uz Teosofiju"

1. daļa: Teosofija un Teosofijas biedrība

1. daļas 2. nodaļa: Teosofijas biedrības politika

Turklāt, kā teikts Edinburgas enciklopēdijā, "viņš atzina, ka Jēzus Kristus bija labs cilvēks un "Dieva draugs", taču viņš uzskatīja, ka viņa nolūks nebija pilnībā atcelt daimonu (dievu) kultu un ka viņa vienīgais nolūks bija senās reliģijas attīršana.

Skaidrojums:

[1] - Tieši Filadelfa vadībā Aleksandrijā nostiprinājās jūdaisms, un grieķu skolotāji nekavējoties kļuva par bīstamiem Babilonas rabīnu koledžas konkurentiem. Kā pareizi atzīmē Eklektikas filozofijas autors: "Budistu, vēdantiskā un maģiskā sistēma tajā laikā tika izskaidrota kopā ar grieķu filozofijām. Nav pārsteidzoši, ka domājoši cilvēki domāja, ka cīņai par vārdiem ir jābeidzas, un uzskatīja, ka no šīm dažādajām mācībām ir iespējams izvilkt vienu harmonisku sistēmu... Panenus, Clemento un Athenagors, kas pamatā bija apmācīti Platoniskā filozofijā, saprata, ka būtībā tā bija vienota ar austrumu sistēmām."

[2] - Mosheims par Amoniju saka: "Apzinoties, ka ne tikai Grieķijas filozofi, bet arī dažādu barbaru tautu filozofi, būdami pilnīgi vienisprātis savā starpā visos būtiskos jautājumos, viņš nolēma interpretēt visu šo dažādo sektu tūkstoš dogmas, lai parādītu, ka tās visas radušās no viena avota un visas noveda pie viena gala." Ja raksta par Amoniju "Edinburgas enciklopēdijā" autors zina, par ko runā, tad tur, kur viņš raksta par Teodidaktosu, viņš apraksta mūsdienu teosofus, viņu uzskatus un darbu: "Viņš pārņēma Ēģiptē saņemtās doktrīnas (ezotēriskās indiešu) par Visumu un Dievišķumu, uzskatot tās par vienu lielu veselumu un arī doktrīna par pasaules mūžību... un iedibināja morālās disciplīnas sistēmu kopumā, ļaujot cilvēkiem dzīvot saskaņā ar savas valsts likumiem un dabas prasībām, bet pieprasot, lai gudrie paaugstina savu prātu ar kontemplāciju."

[3] - Tā sauca Atēnu akadēmiju.